



WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 21 lipca 2023 r.

WK-I.431.1.38.2023

**Pan
Dariusz Tomasz Bielecki
Wójt Gminy Pomiechówek**

**Urząd Gminy w Pomiechówku
ul. Szkolna 1a
05-180 Pomiechówek**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², kontrolerzy Katarzyna Możdżyńska – starszy inspektor wojewódzki oraz Anna Simińska – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadziły w dniach od 28 marca do 12 kwietnia 2023 r. kontrolę problemową w Urzędzie Gminy w Pomiechówku, z siedzibą przy ul. Szkolnej 1a w Pomiechówku.

Kontrolą objęto stan realizacji zadań z zakresu administracji rządowej w przedmiocie wydawania, wymiany i unieważnienia dowodów osobistych, w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 20 marca 2023 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 7 lipca 2023 r., do którego wniesiono zastrzeżenia w piśmie oznaczonym USC.1710.1.2023 z dnia 19 lipca 2023 r., przekazuję Panu Wójtowi wystąpienie pokontrolne.

W kontrolowanym okresie do Urzędu Gminy w Pomiechówku wpłynęło 1539 wniosków o wydanie dowodu osobistego, 110 zgłoszeń utraty lub uszkodzenia dowodu

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

osobistego, 2 zawiadomienia o konieczności unieważnienia dowodu osobistego, 2 wnioski o udostępnienie danych w trybie jednostkowym z Rejestru Dowodów Osobistych (dalej RDO) oraz 13 wniosków o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi. W okresie objętym kontrolą organ wydał 1 decyzję odmawiającą wydania dowodu osobistego. Organ nie wydawał natomiast decyzji stwierdzających nieważność dowodu osobistego, decyzji odmawiających udostępnienia danych w trybie jednostkowym z RDO oraz zaświadczeń dotyczących danych w RDO. W okresie kontrolowanym nie wpłynęły zgłoszenia zawieszenia i cofnięcia zawieszenia certyfikatów zawartych w warstwie elektronicznej dowodu osobistego, tym samym organ nie wydawał stosownych zaświadczeń w tym zakresie. Nie była brakowana dokumentacja związana z dowodami osobistymi. Według stanu na 20 marca 2023 r. – 13 dowodów osobistych nie zostało odebranych w okresie 2 miesięcy od dnia ich wydania.

Badaniu poddano: 13 wniosków o wydanie dowodu osobistego, 7 zgłoszeń utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego wraz z wydanymi w tych sprawach zaświadczeniami, 2 zawiadomienia o konieczności unieważnienia dowodu osobistego, 2 wnioski o udostępnienie danych jednostkowych z RDO, 1 decyzję odmawiającą wydania dowodu osobistego, 5 wniosków o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi oraz 5 dowodów osobistych nieodebranych w okresie 2 miesięcy od dnia ich wydania³.

Poddane badaniu wnioski o wydanie dowodu osobistego złożone były przez osoby uprawnione określone w art. 25 ust. 1 i 2 ustawy o dowodach osobistych⁴, na formularzach zgodnych z wzorem określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego, jego wydawania i odbioru oraz utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu (dalej: rozporządzenie w sprawie wzoru dowodu osobistego)⁵. Do wszystkich badanych wniosków o wydanie dowodu osobistego dołączono aktualną fotografię, o której mowa w art. 29 ustawy o dowodach osobistych, spełniającą wymagania określone w § 6 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego. W poddanych badaniu sprawach nie wystąpiła niezgodność danych zawartych we wniosku z danymi zgromadzonymi w RDO. W kopertach dowodowych znajdował się egzemplarz aktowy formularza potwierdzenia złożenia wniosku o wydanie dowodu osobistego.

³ Oznaczenia wszystkich spraw poddanych badaniu wskazano w arkuszu ustaleń kontroli nr 2, który dołączono do akt kontroli.

⁴ Ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2022 r. poz. 671, ze zm.).

⁵ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2021 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego, jego wydawania i odbioru oraz utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu (Dz. U. poz. 1865), dalej: rozporządzenie w sprawie wzoru dowodu osobistego.

Wydanie dowodu osobistego następowało w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, zgodnie z regulacją określoną w art. 24 ust. 4 ustawy o dowodach osobistych. Dowody osobiste odbierane były przez osoby uprawnione osobiście w Urzędzie Gminy w Pomiechówku, w myśl regulacji zawartej w art. 30 ust. 1 ustawy o dowodach osobistych. Odbiór potwierdzany był na formularzu odbioru dowodu osobistego, który był zgodny z wzorem określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz zawierał potwierdzenia odbioru dowodu osobistego, a w 11 przypadkach także potwierdzenie odbioru dokumentu z kodem PUK – ze wskazaniem daty odbioru oraz czytelnego podpisu osoby odbierającej, zgodnie z wymogiem określonym w § 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego.

Zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego były kompletne oraz zostały złożone na formularzu zgodnym z wzorem określonym w załączniku nr 4 do rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego. We wszystkich poddanych badaniu zgłoszeniach utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego w aktach znajdowały się egzemplarze aktowe wydanych zaświadczeń o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego. Zaświadczenia wydane były z urzędu, na formularzu zgodnym z wzorem określonym w załączniku nr 6 do ww. rozporządzenia, były kompletne oraz zawierały potwierdzenie odbioru zaświadczenia – ze wskazaniem daty odbioru oraz czytelnego podpisu osoby je odbierającej.

Dowody osobiste unieważniano z zachowaniem właściwości organu do unieważnienia dowodu osobistego, zgodnie z art. 51 ust. 1 ww. ustawy. Do RDO wprowadzono prawidłowe dane, określone w § 17 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego.

Poddana kontroli decyzja odmawiająca wydania dowodu osobistego zawierała wszystkie wymagane elementy określone w art. 107 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego⁶. Decyzja wydana została po upływie miesiąca od daty wpływu wniosku, co spowodowane zostało skierowaniem do wnioskodawcy wezwania z art. 50 k.p.a.⁷.

Udostępnianie danych jednostkowych z RDO i dokumentacji związanej z dowodami osobistymi następowało na podstawie wniosków złożonych przez uprawnione podmioty. Wszystkie wnioskujące podmioty były zwolnione z opłat zgodnie z art. 73 ust. 1 oraz art. 75

⁶ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.) – dalej k.p.a.

⁷ Wezwanie dotyczyło uzupełnienia wniosku przesłanego przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej o fotografię spełniającą wymogi, o których mowa w art. 29 ustawy o dowodach osobistych i skierowane zostało do wnioskodawcy w związku z dołączeniem przez niego fotografii niespełniającej tych wymogów. Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o dowodach osobistych „*Odmawia się wydania dowodu osobistego, w przypadku gdy fotografia załączona do wniosku przesłanego przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 29*”.

ust. 4 ustawy o dowodach osobistych. Zakres udostępnianych danych z RDO oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi był zgodny z żądaniem wnioskodawców.

Dokumentacja związana z dowodami osobistymi w tym nieodebrane kody umożliwiające identyfikację elektroniczną przechowywana była zgodnie z regulacją określoną w art. 62 ustawy o dowodach osobistych oraz zabezpieczona zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 43 ustawy o dokumentach publicznych⁸. Dowody osobiste nieodebrane w okresie 2 miesięcy od dnia ich wydania znajdowały się w depozycie dowodowym w zamkniętej na klucz szafie w pomieszczeniu głównym USC. Sprawdzono 5 losowo wybranych dowodów oczekujących na odebranie. Ustalono, że posiadały one w RDO status – *przyjęte przez urząd*.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowość polegającą na unieważnieniu dowodu osobistego z datą wpłynięcia do organu zawiadomienia o konieczności unieważnienia dowodu osobistego od konsula a nie z datą, w której konsul w Bratysławie wszedł w posiadanie odnalezionego dowodu osobistego obywatela Rzeczypospolitej. Działaniem takim naruszono postanowienia art. 50 ust. 3 pkt 1 ustawy o dowodach osobistych, zgodnie z którym *„unieważnienie dowodu osobistego następuje z dniem zgłoszenia do (...) konsula Rzeczypospolitej Polskiej przez osobę trzecią znalezionego cudzego dowodu osobistego”*.

Ponadto w wyniku kontroli ustalono, że:

- udostępniono dokumentację związaną z dowodem osobistym na podstawie niekompletnego wniosku, mianowicie niezawierającego podpisu wnioskodawcy, co było niezgodne z art. 75 ust. 2 ustawy o dowodach osobistych, zgodnie z którym: *„dokumentację związaną z dowodami osobistymi udostępnia się na uzasadniony wniosek złożony przez uprawnioną podmiot na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym własnoręcznym podpisem (...)”*;
- udzielono odpowiedzi na wniosek o udostępnienie danych w trybie jednostkowym z RDO wskazując błędną podstawę prawną. W toku czynności kontrolnych ustalono, że wnioskodawca wnioskował o udostępnienie informacji z RDO, natomiast organ udzielił odpowiedzi w oparciu o art. 75 ustawy o dowodach osobistych, który dotyczy udostępniania dokumentacji dowodowej.

⁸ Ustawa z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1006).

Przedstawiając powyższe, realizację zadania w przedmiocie wydawania dowodów osobistych, ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Pana Wójta do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonej nieprawidłowości poprzez unieważnianie dowodów osobistych z prawidłową datą, zgodnie z regulacjami określonymi w art. 50 ust. 3 ustawy o dowodach osobistych.

Ponadto wskazuję na konieczność:

- udostępniania dokumentacji związanej z dowodami osobistymi na podstawie prawidłowo podpisanych wniosków,
- wskazywania właściwej podstawy prawnej w udzielanych odpowiedziach na wnioski o udostępnienie danych w trybie jednostkowym z RDO.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Pana Wójta na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zalecenia, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonej nieprawidłowości. Proszę o udzielenie powyższej informacji za pośrednictwem platformy ePUAP.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/